

„Danskere“ er et halvugentligt Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika, udgaaer Tirsdag og Fredag og koster om Aaret i Forud \$1.50 i de Forenede Stater og \$2.00 i Udlandet.

Danskere.

„Danskere“ er det eneste danske Blad i Amerika, der udgaaer to Gange om Ugen, udgives af DANISH LUTH. PUB. HOUSE, BLAIR, NEBRASKA. Prøve-Numre sendes frit paa Forlangende.

Nr. 19.

Blair, Nebr., Fredag d. 6. Marts 1908.

17. Arg.

En frygtelig Brandkatastrofe!

Ca. 170 Børn omkomme i et brændende Skolehus.

Judadsvingende Døremuliggør Redning.

Cleveland, O., 4. Marts. — Et Sundrede og halvferdindsat Børn, i Alderen fra 6 til 14 Aar, brændtes, kvaltes af Røg eller trampedes ihjel i Dag Morges, idet North Collinwood Skole i Collinwood, en Forstad til Cleveland, brændte.

Kl. 10 i Aften var der 165 Lig i Morguen, og der var endnu 6, man ikke vidste Bested om. Hospitaller og Baaningshuse i 2 Miles Omkreds tog imod Børn, der ved Brandulykken var kommen mere eller mindre alvorlig til Skade. Flere af disse ventes at ville dø.

Iden, der siges at stamme fra en mangelfuld „furnace“ under Skolen, udbrod Kl. 9.30, kort efter Skolens Aftning. Skolen var en et Etagers Teglfabrikbygning, foruden Tagetagen. Brandklosterne blev straks ringede, og saa godt som øjeblikkelig begyndte Børnene at marchere ud af deres Klasselæreser, som de var vandt til i „fire drills“.

Der var 9 Klasselærere i Skolet, og de var vel fulde af Børn. Det samlede Antal nævnes fra 300—325. Da Marken først begyndte, troede Børnene, at det var „fire drill“, men da de naaede ud, saa de Gængerne, og de blev borte af Røgen og Alarmerne stød op her og der.

Der blev da en vild Trængsel for at naa Hovedindgangen i første Etage, saa Lærerne helt tabte Kontrollen over Børnene. De første Børn, som kom til Udgangen, indfaldes det at komme ud i frisk Luft. Men allerede Børnene fra nederste Etage fulgte Gængerne, og snart begyndte de, som var længere tilbage, at falde, og andre faldt oven paa dem igen, og jaaledes trampede de herved ned i den vilde Panik.

Da saa de fra de øverste Etager kom, var Udgangen fyldt med. Flere søgte saa at naa Bagdøren, men den siges at have været lukket. I hvert Fald vingedes baade Front- og Bagdøren indad, saa det, efter Trængslen var begyndt, ikke var muligt at sjaa dem fuldt aabne.

Spad der saa paafulgte, kan bedre tænkes end beskrives. En Del var strømmet til Binduerne i anden Etage. Der var strømmet baade Fædre og Mødre til den brændende Bygning. Børnene skreg: „Papa! Papa! Mama! Mama! Hjælp os!“ Flere genkendte deres egne Børns Ansigt i Binduerne, men ingen menneskelig Magt forslog, siges der. Forældre maatte se paa den Dødsdøende Børn led, indtil de faldt og omkom.

(Hvorledes det kan forholde sig, at de ikke kunde reddes gennem Binduerne, fortæller vi ikke.) Tre Timer efter, at Ilden var udbrudt, kunde man begynde at søge efter Ligene, og to Timer senere var der bragt 160 Lig frem. De bragtes til Morguen, og der gik de saa — Mødre, Fædre, Slægtninge og Venner indover Eftermiddagen og Natten og søgte at genkende de forskellige Levninger af deres kære.

Senere berettes om det foreløbige Forsøg angaaende Aarsagen til den frygtelige Ulykke. Det synes, som man ikke engang er kommen paa det rene med, om Dørene vingedes ud eller ind. Kanitoren paastaar endog, at Dørene var aabne. Bygningen var kun 5 Aar gammel, saa det er rimeligt at antage, at Dørene vingedes ud ad. Spad der saa herover Udgangene, synes hidtil uoplyst. Der var en „fire escape“

Anarkist-Attentatet i Chicago

Dets vækkende og indgribende Virkning.

Forenet Oprøden imod det uhyggelige Samfundssonde.

Om det Anarkist-Attentat, vi kortelig berettede om i Tirsdags, skal vi her meddele videre. „Chicago Rec. Ser.“ af i Tirsdags skriver bl. a.: „Vorgerneiser Busie købte sig straks en Ivar Revolver til Selvforsvar i sit Kontor.“

„Der udstedtes Ordre om, at alle „loafers“ og mistænkelige Personer stulde udsættes fra City Hall.“ „Politiet forbereder sig paa en energisk Kamp imod de mange anarkistiske Grupper i Chicago.“

„Forretningsmænd og andre er enige om at priis Politifog Shippingsmaaraadige og kraftige Kamp.“ Politifogterne i mange af vore Byer siger, at Averbuds Død vil have en modvækkende Virkning paa Anarkismen.

I Averbuds Bærelse, 218 Washburn Ave., hvor han boede hos en Søster, Olga Averbuch, fandt Politiet en Kuffert fuld af Væger, som beviser, at han var Riksligt af samme Type, som i det sidste Aarstid har formeret sig i Chicago og beredt Politiet adskillig Vægtelse. Væger, som fandtes i Kufferten, aabede af den mest glødende Anarkisme.

Dr. og Fru Stehjel, Richardson, Kanj., skriver til Professor Müller, den berømte Læge og Specialist i Graz, Østerrig, og underretter ham om et Lægemiddel, som de havde skaffet sig for deres Søn, som derud var blevet helbredet for et Døde, som nævnte berømte Specialist havde erklæret for uhelebaret, da de raadspurgte ham i Østerrig.

Et Brev fra dem lyder jaaledes: Richardson, Kan., 28. Juli, 1907. Dr. Peter Fahrney & Sons Co., Chicago, Ill.

Maa Gud velsigne Dem for Deres Medicin Kurifo. Vi vil altid være takfulde for det, som I har gjort for os. I har givet os en ny Liv.

Men jeg havde ingen No, før jeg fik prøvet Medicinen, og uden min Mands Vidende købte jeg to Store Flasker og begyndte at give Gutten isølge Brugsanvisningen. Vi mærkede snart Bedring hos ham. Anfaldene, som før plejede at indtræffe dagligt, indtraf snart kun en Gang om Ugen. Dette indgav os Haab.

Vi fortalte med Kurifo, indtil han havde taget ni Flasker. Anfaldene indtraf med alt længere og længere Mellemrum, indtil de til sidst ophørte fuldstændigt; desuden blev hans Udseende meget bedre. Han var den Gang ni Aar gammel og er nu henimod sytten og frisk og stærk. Maa Gud velsigne Dem tusinde Gange.

Jeg kunde ikke modtaa Fristelsen til at skrive til Professor Müller og underrette ham om Kurifo og hvad den havde udrettet. Jeg har senere erfaret, at han døde for nogle Aar siden.

Deres oprigtige, Dr. og Fru George Stehjel. Dr. Peters Kurifo har været benyttet med uafbrudt Held i Behandling af Blod- og konstitutionelle Sygdomme. Det vedbliver at være en Gaade baade for Læger og Lægefolk, hvorledes et saadant simpelt, mildt Kusmiddel kan bevirke saadanne bestemte Resultater. Sammenlignheden ligger imidlertid deri, at det gaar lige til Sygdommens Rod — Urenheden i Blodet. Ulig andre færdiglaabede Lægemidler, kan Kurifo ikke erholdes paa Apothekerne, men kun hos Lokalagenter. Hvis De ikke kender nogen Agent i deres Nærhed, da skriv til Os, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112—118 So. Sojme Ave., Chicago, Ill.

Til Czaren!

Af Magim Gorfi.

Uhyggelige Efterretninger kommer fra Finland: den russiske Regering har atter aabnet et barbarisk strigtstog mod dette lille Land.

Dette Land med sine to og en halv Million Indbyggere, rante og kraftige Folk, fattige paa Gøds, men rige paa Højele og Fortaad, har i det sidste Aar opnaaet en forbaavende Kulturhøjde. I Finland er den almindelige Valgret indført. Landets Kvinder benytter denne Ret i videste Omfang og med glimrende Resultat — i hele Landet er den almindelige Skolepligt indført — det hele Folk bekæmper begejstret Alkoholisismen — Industri og Haandværk befinder sig i Blomstring. Finlanderne besjæfter klart, hvilke Udsynder dem Demokratiet og Landsfriheden frembringer, og Landets kulturelle Udvikling i de to sidste Aar fremkalder hos ethvert fortaaende Menneste Forbaavelse og Beundring.

For mig danner dette Land et Fremtidsbillede for mange andre Lande. Her ser jeg første Gang virkeliggjort i Kunst og Liv meget af det, hvorimod andre Lande endnu kun drømmer.

I Menesthedens Tørnekrone er Finland en Ieben, underfuld, blodrig og Sten, og dens rene, klare Glans maa frude alle Kulturmennester.

Men i den russiske Regering, der har været over os i hundrede Aar, ser jeg den første Gang hørende Folkeslag, vil nu slukke det sidste Mandstuds Lid.

I Czarens Sjæle er Finlanderne fjender, fordi de støtter sig til den konstitution, som alle hans Førgængere jaavel som han selv har svoret Trostod. De er Czarens fjender, fordi de ikke vil drifte Russer-Statenes Snaps, og fordi de stiller sig fjendtlige mod hans Politik, fordi de ikke vil taale Voldsomheder og Vilkaarligheder i deres Land, fordi de forhindrer Fængslingen af russiske Flygtninge — og endelig fordi de er et Kulturfolk og af denne Grund er fjendtlige mod en Regering, der støtter sig til halvdannede Embedsmænd og udannede Generaler.

Nu forberedes en ny Voldsdaad. Folk, grebne af socialt Arbejde, oplyst af Stræben efter ny Kultur, som de saa vidunderligt til tælleger sig, bliver tungne til at læas med den russiske Regerings Soldater om deres arme Hjemlands Frihed. Den aandelige Udvikling vil gaa i Staa, men Voldsomheder og Strafgeringer vil snart rulle over Landet.

Jeg tror, at der i hele Menesthedens Historie ikke findes saa skændselfulde Sider, som i Beretninger om de Kampe, som den russiske Regering fører mod sit eget Folk.

Og hvor bliver man ikke vemodig, naar man ser, at Europa — saa stolt af sin Kultur — ligeoverfor denne Voldsdaad mod et helt Land, ikke har Mod til med Tordenrøst at bøde Forsølgene at holde inde.

Jernbane sat under Tiltale. Fra St. Louis meddeles, at St. Louis & San Francisco Railroad Company blev sat under Tiltale den 3. ds. for at have givet Rabat til Chapman & Dewey Lumber Company af Kansas City, Mo. Tommerkompagniet blev ogsaa tiltalt for at have modtaget Rabat.

Der var tretten Føster i hver af de Tiltalebeslutninger, hvori Jernbanekompagniet anklages, for at have givet Rabat og Tommerkompagniet for at have modtaget Rabat saa mange Gange.

De forskellige Føster gælder Af-

Demokraternes Statskonvention.

I Gaar samledes Repræsentanter for Nebraska Demokrater til Statskonvention i Omaha. Stemmningen synes helt og udelt for Bryan som Partiets næste Præsidentkandidat, saa derom er ikke gjort mere at sige. Med vild Enthuisme lyldes han.

Partiets Platform skal vi forhaabentlig omtale i næste Nr. Vi har dog allerede mærket os, at den ikke indeholder noget særligt om det specielt demokratiske — Frihandel, Frihed og „Government Ownership“. Der lægges an paa det, som vil „ta Folket“.

En ejendommelig Studenterbevægelse. Et af de ejendommeligste Fænomener i Tiden, skriver „Ar. Dgbl.“ er den uimodstaaelige Tiltrækning, „den opgaende Sols Land“ over paa Kina. Japans Sejr over Vestens store Rige har søgt denne Tiltrækning i en uuaadelig Grad.

Det viser sig ikke mindst i Studenterverdenen. (Begrebet „Student“ tages i Tiden i langt videre Udbrædning og Omfang end i Vestens Lande.)

Højt interessante Oplysninger herom giver den kristelige Studenterbevægelses Generalsekretær, John Mott, i Bevægelsens nye Organ, „The Student World“, som vi henleder Opmærksomheden paa.

For 10 Aar siden var der kun to unge Ainerere, der officielt var sendt til Tokio for at studere der. For 6 Aar siden var der vel en Snæs. Men saa tager Indvandringen af kinesiske Studenter til med rivende Fort. 1903 var der 500, 1904 2000, 1905 var Tallet steget til 8000. Ved Slutningen af 1906 fandtes der 13,000; hver Døgn bragte Masser af Studenter, og da den kristne Verdenskonference hold-

Petit.

Regeringen i Rusland forlanger i Aar paa det Flaadebudget, der er forelagt Rigsudvalget, foreløbig 14 Millioner Rubler.

Kong Edward ventes til Danmark og Norge i Slutningen af April. Ruslands Gesandt i Tokio menes at ville blive forlyttet til den ledige Post i Haag.

I Fez skal der herske anarkistiske Tilstande. Særlig for det jødiske Kvarters Vedkommende er Tilstanden meget alvorlig. I Industriforeningen i København er aabnet en italiensk Udstilling, som vækker megen Interesse.

Edysons betydeligste Medarbejder, Mr. John Randolph, har i et Anfald af Melankoli skudd sig. Et dansk-amerikansk Stævne er arrangeret til Afholdelse paa Krabbesholm Højskole, Danmark, i Dagene 5—9. August. En Række af Foredrag og Udlugter til mere betydelige Pladser derhjemme.

Sverige vil ikke vide af nogen Slags Integritetskonventioner, som overhovedet kun, efter hvad man kan forstaa, at have sig som en afgjort Størmagt.

„Times“ Medarbejder, Mr. L. Wolff, har nylig været i Berlin for at undersøge, hvorledes det i Virkeligheden hænger sammen med Østersøforhandlingerne o. s. v. Konstantinopel er hjemsoget af en Kolerapandemi. Der meldes om flere Dødsfald.

En kendt dansk Kunstner med Europary, Hr. Johannes Frengraf, er død i Berlin efter kun et Par Dages Sygeleje. Adskillige Konger, Kejser og Fyrster havde i de senere Aar siddet som Model for ham.

Udmævnelsen af Finlands nye Gouverneur, General von Boeckmann, vækker politisk Uro blandt Revolutionisterne og Terroristerne, som længe har haft Røde i Finland. Nu begynder de at fortrække, de fleste af dem til Sverige.

Paa Vancouver-Oen ved Stillehavet er gjort betydelige Guldfund. Guldfeberen er selvfølgelig øjeblikkelig konstateret. Ved de forestaaende olympiske Lege vil et dansk Gymnastikhold paa 38 Mand blive repræsenteret.

Karikaturtegnerne er for Tiden ivrigt beskæftiget med at satiriserer den kvindelige Stammerbevægelse i England og Tysklands Kuriositetspolitik.

U. S. Underrigsmisterium foreslaar, at Regeringen ansætter fire handelskyndige Medarbejdere. Luftskibsbyggeren Grev Zeppelin har af den tyske Rigsdags Finansudvalg faaet enstemmig Anerkendelse og Opmuntring i Form af en stor Pengesum. Tyskland ønsker, hedder det, at være ledende paa Luftskibsbyggekunsten Omraade.

— Hvorledes gaar det mon med Danskere Ellehammer? tes sidste Joraa, opgaves Tallet paa kinesiske Studenter til 15,000. For Tiden menes der at være 10,000. Verdenshistorien har aldrig været Vidne til noget lignende.

Der kommer Tilførsel af unge Mænd af det mest konservative, det mest hovmodige og utilfængelige Folk paa Jord og sætter sig ved det Folks Fod, der har bejret dem, for at lære, hvad der er Sæmmeligheden i dette Folks Fremfærd og Magt.

Fra alle Kinas Provinser strømmer de unge til Tokio. Fra den vestlige Provinz i Kina, Szechwan, Grandeprovinsen til Tibet, kommer 600. Rejsen herfra til Japan kræver lige saa megen Tid som en Rejse om Norden. Det første Antal, over 1200, giver Provinzen Hunan, den Provinz, der sidst af alle Kinas Provinser aabnede Døren for Missionærerne.

(Sluttet paa S. 8.)